

XI. ZAKOŃCZENIE

W 2012 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna (PIS) województwa wielkopolskiego realizowała zadania związane ze sprawowaniem zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, prowadzeniem działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej oraz oświatowo-zdrowotnej.

Inicjowano, koordynowano i przeprowadzano w szerokiej współpracy środowiskowej działania dotyczące: profilaktyki tytoniowej, profilaktyki w zakresie HIV/AIDS, racjonalnego odżywiania i aktywności fizycznej, promowania zdrowego stylu życia, kształtowania prawidłowych nawyków prozdrowotnych.

Podjęmowano działania związane z pojawiającymi się sytuacjami kryzysowymi m.in.:

- wprowadzaniem do obrotu soli wypadowej jako soli spożywczej,
- stosowaniem w produkcji żywności zanieczyszczonego suszu jajecznego i półproduktów przygotowanych na jego bazie,
- występowaniem w obrocie zanieczyszczonego metanolem alkoholu produkcji czeskiej,
- pojawieniem się zwiększonej liczby zatruc po spożyciu produktów typu „denaturat”.

Realizowano zadania związane z zabezpieczeniem sanitarno-epidemiologicznym turnieju UEFA EURO 2012 zawarte w „Planie Operacyjnym Zapewnienia Bezpieczeństwa Sanitarno-Epidemiologicznego Mistrzostw Europy UEFA Euro 2012 na terenie miasta Poznania i województwa wielkopolskiego”. Wzmocniono nadzór epidemiologiczny oraz bieżący nadzór sanitarny, w szczególności nad jakością zdrowotną żywności, wody do spożycia, warunkami żywienia zbiorowego, stanem sanitarnym obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, środkami transportu kolejowego i drogowego. W siedzibie Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu w czasie trwania turnieju pełnione były całodobowe dyżury.

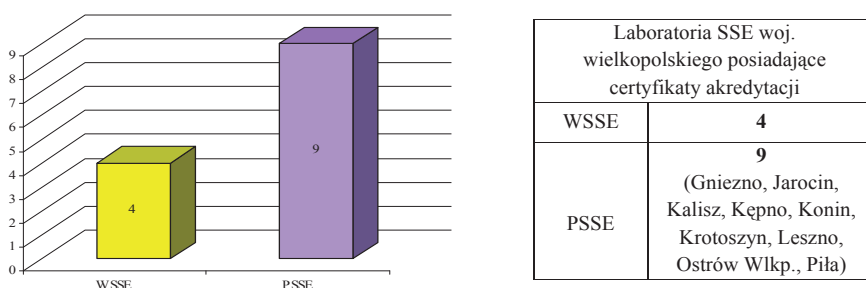
Rys. 1. Całodobowe dyżury w siedzibie WSSE w Poznaniu

Laboratoria PIS woj. wielkopolskiego w 2012 roku uzyskały pozytywną ocenę przeglądów dokonywanych przez Polskie Centrum Akredytacji, które potwierdziły wysoką jakość i rzetelność badań oraz wysokie kwalifikacje personelu.

Wyniki badań międzylaboratoryjnych organizowanych m.in. przez Gdańską Fundację Wody, Labquality (Helsinki), LGC Standards (Wielka Brytania), PCA (Hong-Kong), Polmicro, Państwowy Zakład Higieny, Soda Polska CIECH S.A. są dowodem wiarygodności i kompetencji technicznych w zakresie wykonywanych badań.

Rys. 2. Certyfikaty akredytacji uzyskane przez SSE województwa wielkopolskiego

Zakres akredytacji w działalności laboratoryjnej to obecnie 554 akredytowanych badań (WSSE w Poznaniu – 340, PSSE województwa wielkopolskiego – 214).

➤ **WSSE w Poznaniu:**

- Laboratorium Badania Wody i Gleby - 95 parametrów akredytowanych,
- Laboratorium Badania Żywności i Przedmiotów Użytku - 221 parametrów akredytowanych,
- Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii - 5 parametrów akredytowanych,
- Laboratorium Badania Środowiska Pracy i Powietrza - 19 parametrów akredytowanych.

➤ **PSSE województwa wielkopolskiego:**

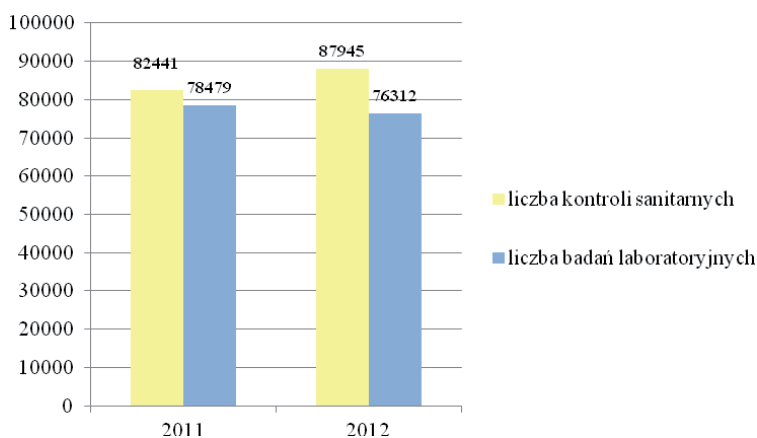
- PSSE w Gnieźnie – Oddział Laboratoryjny - 3 parametry akredytowane,
- PSSE w Jarocinie – Oddział Laboratoryjny - 1 parametr akredytowany,
- PSSE w Kaliszu – Oddział Laboratoryjny - 34 parametry akredytowane,
- PSSE w Kępnie – Oddział Laboratoryjny - 2 parametry akredytowane,
- PSSE w Koninie – Oddział Laboratoryjny - 65 parametrów akredytowanych,
- PSSE w Krotoszynie – Oddział Laboratoryjny - 32 parametry akredytowane,
- PSSE w Lesznie – Oddział Laboratoryjny - 38 parametrów akredytowanych,
- PSSE w Ostrowie Wlkp. – Oddział Laboratoryjny - 3 parametry akredytowane,

- PSSE w Pile – Oddział Laboratoryjny - 36 parametrów akredytowanych.

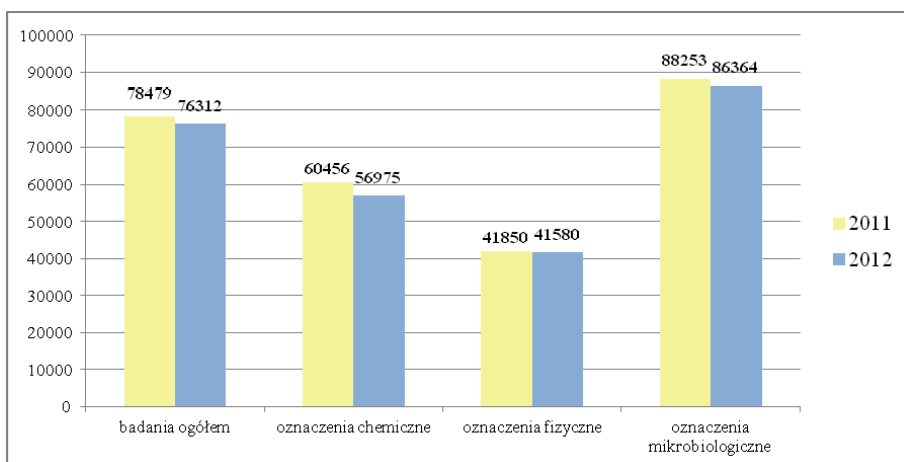
Stacje sanitarno-epidemiologiczne woj. wielkopolskiego w roku 2012:

- przeprowadziły 87945 kontroli sanitarnych,
- pobrały do badań 21327 próbek,
- wykonały ogółem 76312 badań laboratoryjnych (Rys. 3 i 4).

Rys. 3. Kontrole sanitarne i badania laboratoryjne przeprowadzone przez Państwową Inspekcję Sanitarną woj. wielkopolskiego w latach 2011-2012

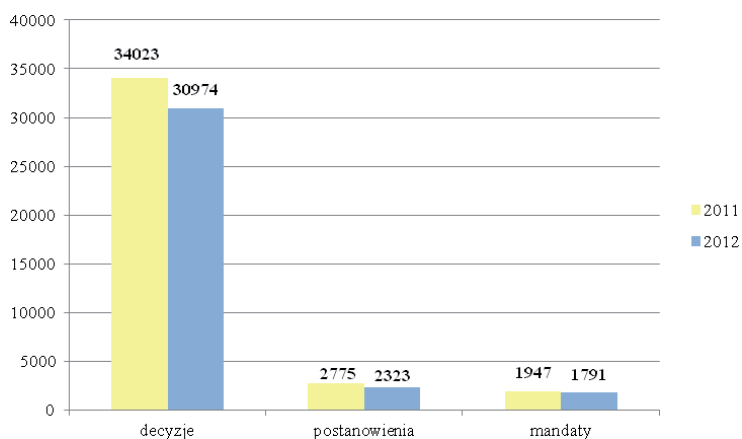

Rys. 4. Badania laboratoryjne przeprowadzone przez Państwową Inspekcję Sanitarną woj. wielkopolskiego w latach 2011-2012

Egzekwując spełnienie wymagań sanitarnych wydano 30974 decyzji administracyjnych, 2323 postanowienia, nałożono 1791 mandatów karnych na kwotę 375400 zł (Rys. 5).

Rys. 5. Postępowanie administracyjne i represyjne przeprowadzone przez Państwową Inspekcję Sanitarną woj. wielkopolskiego w latach 2011-2012

Czynnikami pozytywnie wpływającymi na stan sanitarny i sytuację epidemiologiczną województwa wielkopolskiego były m. in.:

- Brak epidemii chorób zakaźnych, stabilna sytuacja epidemiologiczna woj. wielkopolskiego.
- Nadzór nad przypadkami zachorowań na krztusiec. Na początku 2012 roku nastąpił wzrost zachorowań na krztusiec, ale sytuacja ta została natychmiast zauważona i podlegała regularnemu monitorowaniu. Od października 2012 roku na terenie powiatu: gnieźnieńskiego, chodzieskiego, kolskiego, pilskiego, poznańskiego, szamotulskiego i złotowskiego uruchomiony został pilotażowy program diagnostyki bakteriologicznej krztuśca.
- Unormowana sytuacja epidemiologiczna w woj. wielkopolskim w zakresie zakażeń *Neisseria meningitidis*. W 2012 roku odnotowano spadek zachorowalności na chorobę meningokokową w całym kraju (o 11,7 %). Aktywnie zapobiegano epidemicznemu szerzeniu się zachorowań wywołanych przez *Neisseria meningitidis* prowadząc nadzór epidemiologiczny nad zachorowaniami oraz wspomagając działania profilaktyczne

w otoczeniu chorych. W całym województwie prowadzono szczegółową analizę zgłaszanych zachorowań.

- Sukcesywne zmniejszanie się liczby wodociągów z grupy o najmniejszej produkcji wody (<100m³/dobę), na skutek przyłączenia tych obiektów do większych wodociągów, co wpływa na poprawę jakości wody konsumowanej przez odbiorców.
- Zmniejszenie liczby placówek oświatowych funkcjonujących w budynkach w złym stanie technicznym.
- Zwiększanie liczby szkół posiadających wystarczającą infrastrukturą do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, podniesienia poziomu bezpieczeństwa i higieny uczniów korzystających ze szkolnych bloków sportowych.
- Ustabilizowanie się na niskim poziomie liczby turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży, podczas trwania których odnotowano nieprawidłowości.
- Utrzymanie na niskim poziomie wskaźnika obiektów niezgodnych z przepisami prawnymi dzięki prowadzonym pracom modernizacyjnym, uruchamianiu nowych, spełniających wymagania obiektów oraz wdrażaniu w przedsiębiorstwach zasad dobrych praktyk (higienicznej i produkcyjnej), systemu HACCP, a także kontrolom prowadzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Do grup obiektów, których stan sanitarny uległ poprawie w stosunku do roku ubiegłego należą m.in.: zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego, kioski spożywcze, wytwórnie wyrobów cukierniczych, wytwórnie koncentratów spożywczych oraz sklepy spożywcze.
- Poprawa zgodności realizacji nadzorowanych obiektów z przepisami prawnymi, przestrzeganie wymagań sanitarnych, higienicznych i zdrowotnych obiektu na etapie projektu budowlanego oraz zgodność z wymogami zdrowotnymi stosowanych materiałów i procesów technologicznych dla obiektów budowlanych w stadium projektowania i realizacji.

Do najważniejszych zadań wymagających dalszych skutecznych działań ze strony Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy:

1. Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie:

- Nadzoru nad zakażeniami HCV. W roku 2012 odnotowano 320 przypadków zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu C. Ze względu na brak możliwości zapobiegania zakażeniom HCV w drodze szczepień ochronnych ważne jest podejmowanie profilaktyki nieswoistej poprzez kontrolę źródeł zakażenia, obowiązkowe badania dawców krwi, edukację personelu medycznego i pacjentów o drogach zakażenia

HCV, rygorystyczne przestrzeganie zasad sterylizacji sprzętu medycznego i przedmiotów wielokrotnego użytku, przestrzeganie reżimu sanitarnego w zakresie utylizacji odpadów medycznych, jak również przestrzeganie podstawowych zasad higieny - dezynfekcja i mycie rąk.

- Nadzoru nad zachorowaniami na inwazyjną chorobę meningokokową (tym bardziej, że zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu jest coraz częstszą manifestacją kliniczną inwazyjnej choroby wywołanej przez *Neisseria meningitidis*).
- Nadzoru nad zachorowaniami na krztusiec. Mimo obowiązkowych szczepień ochronnych odporność na zakażenia *Bordetella pertussis* ulega obniżeniu po 5 – 10 latach od podania ostatniej dawki szczepienia. Stąd głównie narażeni na zachorowanie na krztusiec są młodzi dorośli i młodzież. Gwałtowny wzrost zachorowań na krztusiec w 2012 roku wskazuje na potrzebę diagnostyki nie tylko serologicznej, ale i bakteriologicznej. Izolacja *Bordetella pertussis* we wczesnej fazie choroby pozwala na szybkie i skuteczne leczenie zachorowania i nie dopuszcza do sytuacji, aby zakażeniom podlegały kolejne osoby z otoczenia chorego oraz zapobiega epidemicznemu rozprzestrzenianiu się zakażenia.

2. Wzmocnienie nadzoru nad:

- Stanem sanitarno-technicznym podmiotów leczniczych z uwagi na wzrost liczby obiektów ocenionych negatywnie w 2012 roku.
- Jakością wody ciepłej badanej w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella* w obiektach zbiorowego zamieszkania.
- Warunkami pracy osób zatrudnionych w przemyśle drzewnym oraz warsztatach samochodowych w związku z tym, iż w 2012 roku największa liczba pracowników narażona była na ponadnormatywny hałas i pyły przemysłowe.
- Podmiotami wprowadzającymi do obrotu chemikalia w związku z kończącym się drugim okresem przejściowym dla rejestracji właściwej na podstawie rozporządzenia WE nr 1907/2006 (REACH).
- Placówkami oświatowymi w celu zapewnienia właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży.
- Znakowaniem środków spożywczych. W dalszym ciągu najczęstszą przyczyną kwestionowania próbek pozostaje znakowanie pomimo, że wskaźnik próbek kwestionowanych z tego powodu zmniejszył się o 0,4% (z 9,5% w 2011 roku do 9,1% w roku 2012).
- Obiektami, w których może dochodzić do powstania sytuacji kryzysowych w związku z niezachowaniem bezpieczeństwa żywności.

3. Kontynuowanie realizowanych zadań z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego poprzez:
- ❖ kontrolę przestrzegania wymagań sanitarno-higienicznych i zdrowotnych na etapie opiniowania dokumentacji,
 - ❖ nadzór nad nowopowstającymi planami i programami, aby ich ustalenia nie wpływały negatywnie na zdrowie i życie ludzi,
 - ❖ udział w ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w celu wyeliminowania uciążliwości i zagrożeń dla życia ludzi związanych z nowopowstającymi obiektami,
 - ❖ uczestnictwo w dopuszczeniu do eksploatacji nowouruchomionych, modernizowanych przebudowywanych obiektów i urządzeń.
4. Kontynuowanie działań w zakresie oświaty zdrowotnej oraz promocji zdrowia wynikających z potrzeb zdrowotnych społeczeństwa oraz sytuacji epidemiologicznej ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki w zakresie HIV/AIDS, profilaktyki antytytoniowej, zadań promujących zasady zbilansowanej diety i aktywności fizycznej.

Opracowano:

w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu

Zdjęcia:

Ujęcie wody Szpitala Powiatowego Sp. z o.o. w Jarocinie	Barbara Matuszek
Wodociąg publiczny Turek (raportowany do Komisji Europejskiej) – Stacja uzdatniania wody – odżelaziacze	Arkadiusz Bartosik
Wodociąg Ostrów Wlkp. – Stacja Uzdatniania Wody, hala napowietrzania	Joanna Bakalarczyk
Wodociąg Ostrów Wlkp. – Stacja Uzdatniania Wody, hala filtrów	Joanna Bakalarczyk
Wodociąg Publiczny Września – Stacja Uzdatniania Wody	Julita Strzemkowska
Budynek Stacja Uzdatniania Wody w Olszówce – po modernizacji	Daniela Sochacka
Filtry odżelaziająco-odmanganiające, Stacja Uzdatniania Wody Szpitala Powiatowego w Jarocinie	Barbara Matuszek
Dom Pomocy Społecznej w Łęczeczkach	Katarzyna Dwiecka
Dom Pomocy Społecznej w Baszkowie	Marta Urbanowicz
Zakład fryzjerski w Kępnie	Dominika Marczak
Toaleta męska dostosowana dla potrzeb osób niepełnosprawnych, Piła, ul. Rynkowa	Agnieszka Wnuk-Urbańska
Miejsce wykorzystywane do kąpeli, „Michasiówka” w Giewartowie, zorganizowane na jeziorze Powidzkim	Urszula Woźniak
Basen w hotelu w Ostrowie	udostępnione przez KJR Kormoran s.c.
Szpital Powiatowy w Chodzieży - oddział wewnętrzny, OAIIT	Sylvia Wierusz-Kaczmarek
Poradnie Specjalistyczne, Szpital w Ostrowie Wlkp.	udostępnione przez Dyрекcję ZZOZ w Ostrowie Wlkp.
Aparat z ramieniem C GENORAY ZEN 3090	Piotr Jankowski
Gimnazjum im. dr Władysława Brzezińskiego w Krajence	udostępnione przez Dyрекcję Gimnazjum dr. Władysława Brzezińskiego w Krajence
Szkoła Podstawowa w Bralinie	udostępnione przez Dyрекcję Szkoły Podstawowej w Bralinie
Wyremontowane sanitariaty w Zespole Szkół w Obornikach	Dagmara Kłosowicz
Sala gimnastyczna Zespołu Szkół w Łęce Mroceńskiej	udostępnione przez Dyрекcję Zespołu Szkół w Łęce Mroceńskiej
Boiska Szkoły Podstawowej Nr 5 w Pile	udostępnione przez Dyрекcję Szkoły Podstawowej Nr 5 w Pile
Sala gimnastyczna Szkoły Podstawowej Nr 9 w Koninie	Mirosława Gontarczyk
Sale zajęć Niepublicznego Przedszkola w Ostrowie Wielkopolskim	udostępnione przez Dyрекcję Niepublicznego Przedszkola w Ostrowie Wielkopolskim
Plac zabaw Szkoły Podstawowej Nr 5 w Pile	udostępnione przez Dyрекcję Szkoły Podstawowej Nr 5 w Pile
Pracownia chemiczna Gimnazjum Towarzystwa Salezjańskiego w Koninie	Aleksandra Stacherska
Obóz pod namiotami 100 Poznańskiej Drużyny Harcerzy im. generała Stanisława Maczka	Maria Spychała
Stoisko mięsno-wędlinarskie	Monika Budzińska
Pomieszczenia zakładu małej gastronomii	Weronika Krych-Niezborała
Stoisko z żywnością ekologiczną	Monika Budzińska
Przykłady uchybień higienicznych stwierdzonych w sklepach spożywczych	Ewa Maryniaczyk
Hurtownia	Elżbieta Wojciechowska
Ciastkarnia – deserownia	Joanna Pijanowska
Pomieszczenie kuchni restauracji	Weronika Krych-Niezborała
Przykłady stwierdzonych uchybień higienicznych w zakładach żywienia	Danuta Kubiak
Stacjonarny harcerski obóz pod namiotami – jadalnia	Weronika Krych-Niezborała
Sklep cukierniczy	Marian Fiksa
Specjalistyczny środek transportu - cysterna do przewozu środków spożywczych w stanie płynnym	Celina Mikołajewska

Laboratorium Badania Żywności WSSE w Poznaniu - Pracownia Aparatury Specjalnej	Bartosz Rogoziński
Laboratorium Badania Żywności WSSE w Poznaniu – Pracownia Mikrobiologii	Bartosz Rogoziński
Laboratorium Badania Żywności WSSE w Poznaniu - Pracownia Badania Żywności Genetycznie Modyfikowanej	Bartosz Rogoziński
Przykłady dopalaczy występujących w sprzedaży	Antoni Haścilo
Wytwórnia kosmetyków – stanowisko konfekcjonowania	Marian Fiksa
Przykłady kosmetyków będących przedmiotem powiadamiania w systemie RAPEX	brak autora, pobrane z systemu
Importowane wyroby do kontaktu z żywnością będące przedmiotem powiadomień w systemie RASFF	brak autora, pobrane z systemu
Budynek dworca kolejowego PKP Poznań Główny	Anna Szwarc
Galeria handlowa MM w Poznaniu	Anna Szwarc
Gabinety wyposażone w RTG	Katarzyna Wysok
Szkolenie edukatorów przygotowujące do realizacji projektu „Młodzieżowych Liderów Zdrowia – kontra HIV” (20-21.09.2012, Karpicko)	Magdalena Stoicka–Kluj
Zwycięska praca konkursu fotograficznego „Młodość – Bezpieczeństwo - HIV”	Magdalena Stoicka–Kluj
Happening w Ostrowie Wlkp. oraz spektakl teatralny (PSSE Turek)	Grażyna Kornaszewska, Lidia Baraniecka
Festyn rodzinny, Szkoła Podstawowa w Bieganowie (PSSE Września)	Anna Węglewska
„Nie pal przy mnie, proszę” – zajęcia w Pile	Alicja Kurkiewicz, Alicja Krzyżanowska
„Znajdź właściwe rozwiązanie” – obchody w Turku	Lidia Baraniecka
Uczestnicy finału etapu powiatowego we Wrześni	Anna Węglewska
Praca konkursowa	Magdalena Stoicka–Kluj
Spotkanie w Banku Spółdzielczym w Słupcy	Małgorzata Pluta
Szkolenie w nadleśnictwie w Grodzisku Wlkp.	Honorata Ciechański;
Zwycięska praca konkursu fotograficznego „Starzenie się i zdrowie w obiektywie”	Sylvia Frąckowiak
Festyny realizowane w ramach Projektu (PSSE Nowy Tomyśl, Słupca, Ostrzeszów)	Magdalena Balcerek–Ratajczak, Małgorzata Pluta, Aleksandra Knychała
Zwycięskie prace II edycji konkursu na plakat „Bądźmy zdrowi”	Magdalena Stoicka–Kluj
Gadżety reklamowe, upominki na imprezy środowiskowe oraz strona internetowa Projektu „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy”	Magdalena Stoicka-Kluj
Festiwal „Piosenki o Zdrowiu” (PSSE Turek), „Maraton zdrowia i sprawności fizycznej” (PSSE Września)	Lidia Baraniecka, Anna Węglewska
Działania realizowane w ramach programu „Moje Dziecko Idzie do Szkoły” (Piła, Słupca)	Alicja Krzyżanowska, Małgorzata Pluta
Całodobowe dyżury w siedzibie WSSE w Poznaniu	Tadeusz Grzybek